

Posudek bakalářské práce Dušana Vaňka

Název: Spása jako cíl působení v Salesiánském středisku mládeže, o.p.s.

ETF UK, katedra filosofie a teologie

Studijní obor: Pastorační a sociální práce

Studijní program: B7508 Sociální práce

Vedoucí práce: Mgr. Petr Jandejsek, M. A.

Oponent práce: Mgr. Antonín Nevola

Hodnocení:

Celá bakalářská práce je dobře strukturovaná a přehledná. Každá kapitola má svůj úvod a shrnutí, což napomáhá čtenáři udržet pozornost a sledovat tematickou návaznost jednotlivých kapitol a podkapitol. Autorovi práce se podařilo na str. 10 precizním způsobem položit si základní otázku: Je možné, aby cílem práce v salesiánských střediscích mládeže byla spása? Pro potřeby svého zkoumání si vybral Salesiánské středisko mládeže, o.p.s. v Praze – Kobylisích, se kterým má dlouholetou zkušenost z pozice pracovníka jednoho ze sektorů (Oratoř).

V další části práce na tuto otázku hledá odpověď. Důležité je, že se povrchně nevěnuje Salesiánskému středisku jako celku, ale že se zaměřuje na každý střediskový sektor samostatně (str. 21 – 22, kap. 1. 7 Shrnutí poznatků), což je důležitý předpoklad k tomu, aby pokud možno objektivně získal odpověď na položenou otázku.

Důležitým prvkem bakalářské práce je fakt, že je zde v kapitole 1. 5 zmínka, i když rozsahem téměř zanedbatelná, o salesiánské pedagogice, jejíž nezbytnou součástí je i náboženský rozměr. Koncept spásy, o kterém se pojednává v druhé kapitole, má velmi blízko k poznatku v kapitole 1. 5. 3: „Rozměr náboženství se dá do šířky opsat tak, že se jedná o přesvědčení, že víra je pro člověka otázkou i odpovědí a vede k životu ve svobodě, solidaritě a spravedlnosti.“

Druhá kapitola práce je věnována soteriologii. Autor vychází z konceptu spásy podle jezuitského teologa Rogera Haighta. I když se tento teolog dostal kvůli některým svým názorům opakovaně do konfliktu s vatikánskou Kongregací pro nauku víry, proti jeho konceptu spásy není na místě cokoliv namítat. Na str. 11 píše D. Vaněk, že se významu slova „spása“ bude věnovat v teoretické části a že se pokusí nalézt vhodný popis použitím laického, nikoliv teologického jazyka. To se mu z velké části podařilo i díky R. Haightovi, který svůj koncept spásy podává velmi srozumitelným způsobem. Další věc, která se mu bezesbytku podařila, je „napasování“ jednotlivých bodů Haightova pojetí spásy na možnou situaci klientů kobyliškého střediska.

V praktické části, které je věnována třetí kapitola, zkoumá autor práce, nakolik se reálná situace klientů a počínání pracovníků Salesiánského střediska mládeže, o.p.s. shoduje s pěti tezemi R. Haighta o spáse. K závěru, že ke shodě dochází ve všech pěti předpokladech, dochází na základě rozhovorů s vedoucími sektorů (Oratoř, Horolezecká stěna, NZDM Klub Vrtule) a pracovníkem posledního sektoru – Salesiánského divadla. Otázkou je, proč i v případě Salesiánského divadla nevedl D. Vaněk své dotazníkové šetření s ředitelem divadla (vedoucím sektoru)? Myslím, že správným způsobem si autor obhájil (str. 33), proč se dotazoval pouze pracovníků střediska a nikoliv klientů („těžko by klienti mohli hodnotit, zda je nějaké působení pro ně dobré či špatné, když jsou předmětem tohoto působení a nemohou se na věc podívat objektivně a s nadhledem“). Oproti tomu si nejsem jistý, že autor udělal dobře, když do praktické části své práce nezapojil ředitele střediska, případně správní radu o.p.s. (str. 33). Ti sice nejsou v přímé práci s klienty, ale všichni zkušenost přímé práce mají. Faktické závěry naplňování jednotlivých kritérií spásonosného počínání na půdě SaSM jsou dobře vyhodnocované, není to nic uměle vykonstruovaného a kostrbatého. Oceňuji i dovednost autora práce u vyhodnocování jednotlivých kritérií reflektovat případné plnění i dalších kritérií (schopnost syntézy).

Práci hodnotím velmi kladně, zabývá se aktuálním tématem z prostředí salesiánských středisek mládeže a její závěry jsou nosné nejenom pro zřizovatele těchto zařízení, ale především pro pracovníky a dobrovolníky, kteří svůj čas a schopnosti věnují dětem a mladým lidem, kteří po spáse v širším slova smyslu touží, a proto využívají nabídek salesiánských středisek.

Připomínky:

- na str. 18 autor zmiňuje, že pracovní tým sektoru Horolezecká stěna je rekrutován téměř bezvýhradně z bývalých klientů a že se tento model nyní stal vizí celého střediska. Vzhledem k mým zkušenostem s personalistikou je při tvorbě pracovního týmu dobré nebyť zaměřen jenom „do vlastních zdrojů“.

- na str. 23 chybí uvedení strany citace od Rahnera.

Otázky na obhajobu:

Solidarita – v rámci náboženského rozměru salesiánské pedagogiky vnímáme moment solidarity (str. 16). I na původci spásy Ježíši Kristu je viditelné, že je solidární. Co je to solidarita a v čem je spása solidární směrem k člověku?

Hřích – mluvíme-li o spáse, nemůžeme se vyhnout dnes nepopulárnímu a někdy špatně pochopenému pojmu hřích. Co toto slovo označuje?

Prostředník spásy- na str. 32 autor píše, že člověk, který koná v souladu s Boží vůlí, může být nástrojem Božího spásného působení. Na str. 52 předkládá autor myšlenku, že prostředníkem spásy může být každý člověk, kterého si k tomu Bůh vyvolil. Kdo tedy může být prostředníkem spásy? Může jím být i nepokřtěný člověk, který subjektivně nekoná v souladu s Boží vůlí a neprožívá nějakou vyvolenost ze strany Boha?

Návrh na klasifikaci práce:

velmi dobře (B)

V Plzni dne 11. srpna 2011

Mgr. Antonín Nevola